

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет філології

Кафедра української мови

СИЛАБУС
«ВИРОБНИЧА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА (МОВНА)»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Українська мова і література»

Спеціальність 014 Середня освіта

Спеціалізація 014.01 Українська мова і література

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1
від «28» серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Виробнича педагогічна практика(мовна)»
Викладач (-і)	Грещук Валентина Василівна
Контактний телефон викладача	+380506879363
E-mail викладача	valentyna.hreshchuk@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/54321045ec531e8119cc
Консультації	упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі та з розрахунком відповідного часу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Виробнича-педагогічна практика(мовна) є обов'язковим компонентом практичної підготовки магістра вчителя-словесника. Практика спрямована на поглиблення фахових умінь, формування методичної майстерності та готовності до викладання в умовах старшої школи. Виробнича-педагогічна практика передбачає інтеграцію знань із педагогіки, психології, методики навчання української мови і літератури, а також удосконалення навичок планування, проведення та аналізу уроків. Особливу увагу приділено використанню цифрових освітніх ресурсів та інформаційно-комунікаційних технологій як інструментів ефективної професійної діяльності. Практика також сприяє розвитку педагогічної рефлексії, вмінню працювати з навчально-методичною документацією, налагоджувати взаємодію з учнями, батьками та колегами. У результаті магістранти отримують можливість не лише закріпити теоретичні знання, а й визначитися з власними професійними пріоритетами в межах майбутньої діяльності вчителя української мови і літератури.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою педагогічної практики є поглиблення професійних, методичних, організаційних та дослідницьких умінь магістрантів, формування у них готовності до викладання української мови і літератури в умовах старшої профільної школи з урахуванням сучасних освітніх підходів, цифрових технологій та вимог нової української школи. Практика має забезпечити інтеграцію фахових знань, методичних навичок та досвіду викладання у цілісну систему професійної діяльності вчителя-словесника. Курс передбачає такі цілі: – ознайомити магістрантів зі специфікою освітнього процесу в старших класах закладів загальної середньої освіти; – сформувати навички планування, організації та проведення уроків української мови й літератури в умовах профільного навчання; – удосконалити вміння працювати з навчально-методичною документацією, освітніми програмами, календарно-тематичним плануванням; – забезпечити практичне засвоєння сучасних форм, методів і технологій навчання, зокрема з використанням цифрових ресурсів і платформ; – навчити студентів проводити аналіз власної педагогічної діяльності, здійснювати педагогічну рефлексію та адаптацію під конкретні умови освітнього середовища; – поглибити вміння організовувати виховну роботу, позакласні заходи, формувати партнерські взаємини з учнями та батьками; – активізувати дослідницькі вміння студентів, уміння визначати та розв'язувати методичні й практичні проблеми навчання.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність до застосування знань у практичних ситуаціях професійної діяльності.

ЗК-2. Здатність до здійснення науково-педагогічних досліджень, розроблення проєктів та генерування нових ідей у галузі освіти.

ЗК-3. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ЗК-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії і її реалізації в професійній діяльності.

ЗК-5. Здатність до адаптації та дій у новій ситуації, вміння знаходити оптимальні рішення, проявляти креативність та лідерство, працювати в команді.

ЗК-6. Вміння діагностувати проблеми в галузі освіти, знаходити рішення та брати відповідальність за їх втілення, бути критичним і самокритичним.

ЗК-7. Вміння взаємодіяти в педколективі, налагоджувати міжособистісну комунікацію з учасниками освітнього процесу.

ЗК-8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо, берегти фізичне та психоемоційне здоров'я.

ЗК-9. Здатність дотримуватись норм культури спілкування державною українською мовою та іноземною мовою.

ЗК-11. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, працювати автономно і самостійно та оцінювати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК-1. Здатність застосовувати знання із літературознавства та мовознавства для вирішення професійних завдань, вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

СК-3. Здатність враховувати індивідуальні особливості здобувачів освіти, організовувати конструктивну взаємодію з учасниками освітнього процесу, забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

СК-5. Здатність оперувати методами наукового аналізу та структурування мовного й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх підходів, прийомів, методик.

СК-6. Здатність використовувати сучасні методи й технології навчання української мови і літератури, володіти методикою розвитку мовленнєвої компетенції здобувачів середньої освіти.

СК-7. Здатність планувати, організовувати, виконувати та презентувати прикладне дослідження з української мови / літератури, застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності.

СК-8. Уміння планувати, організовувати і координувати діяльність колективу фахівців у галузі освіти, здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

СК-9. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови й літератури; аналізувати особливості сприйняття та засвоєння ними навчальної

інформації з метою корекції й оптимізації освітнього процесу.

СК-10. Здатність застосовувати на практиці знання про принципи, методи та прийоми аналізу художнього тексту.

СК-11. Здатність до моделювання змісту навчання з метою формування в учнів ключових компетентностей, їх мотивації до саморозвитку.

СК-13. Здатність формувати в учнів культуру академічної доброчесності, дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

ПР-01. Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук відповідно до предметної спеціальності «Українська мова і література» у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, вільно користується спеціальною термінологією в галузі української філології.

ПР-02. Усвідомлює специфіку предметної області, орієнтується в різних лінгвістичних напрямках і школах, літературних напрямках і течіях, критично осмислює історичні надбання та новітні досягнення мовознавчої і літературознавчої науки.

ПР-03. Використовує сучасні методики й технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості викладання і навчання

української мови й літератури, демонструє вміння практичного застосування педагогічних інновацій у професійній діяльності.

ПР-06. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки й обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного і змішаного навчання тощо.

ПР-07. Володіє методикою розробки освітніх проєктів, аналізує спроможність управління процесом їх упровадження, прогнозує очікувані результати.

ПР-09. Володіє мовленнєвою компетентністю з української та іноземної мов задля ефективної міжкультурної комунікації і підвищення професійного рівня, володіє методикою формування мовленнєвої компетенції здобувачів освіти.

ПР-14. Демонструє дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та вміння формувати її в учнів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	
Практичні заняття	
Самостійна робота	180 год

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
Другий	014 Середня освіта	Перший	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.
Тема 1. Організаційне заняття. Ознайомлення практикантів зі змістом виробничої навчально-виховної педагогічної практики. Обговорення змісту та організаційного плану роботи.			2
Тема 2. Розподіл практикантів за робочими групами. Ознайомлення з методикою майбутньої роботи, порядком ведення щоденників виробничої навчально-виховної педагогічної практики, спостережень і нотаток, збору й обробки матеріалів тощо.			4
Тема 3. Зміст навчальної та позакласної роботи. Проведення всіх уроків з української мови та літератури згідно з календарним плануванням вчителя-словесника та організація і проведення позакласної та виховної роботи у класах закладів загальної середньої освіти, на базі яких студенти проходять практику. Виконання індивідуальних завдань з метою формування у студентів умінь і навичок самостійного розв'язання питань, які стосуються навчального процесу.			166
Тема 4. Перевірка щоденників педагогічної практики та напрацьованих матеріалів.			4
Тема 5. Підсумкова конференція. Звіт студентів-практикантів.			4
ЗАГ			180

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Хід виконання студентами програми виробничої навчально-виховної педагогічної практики здійснюється за допомогою поточного і підсумкового форм контролю. Методами поточного контролю є: щоденник практики (ведеться на базі практики), журнал обліку консультацій студента-практиканта з керівником-методистом від навчального підрозділу (ведеться у навчальному закладі). Основним методом підсумкового контролю є підсумковий звіт із практики. Поточний контроль виконання студентом-практикантом програми виробничої педагогічної практики (проведення й аналіз пробних/ залікових уроків і позакласних та виховних заходів) здійснюють керівник-методист і вчитель. Рекомендується використовувати зразки форм: для ведення спостереження за уроком, профілю класу, конспекта проведеного уроку, самоаналізу уроку, оцінювання конспекта уроку, оцінювання уроку, оцінювання самоаналізу уроку, оцінювання позакласного заходу. Контроль за веденням щоденника з практики здійснює керівник-методист бази практики та керівник-методист навчального підрозділу. Контроль за веденням журналу обліку консультацій здійснює керівник-методист навчального підрозділу. Підсумковий контроль виконання студентом програми виробничої навчально-виховної педагогічної практики здійснює керівник-методист практики підрозділу, враховуючи звіт учителя про результати діяльності студента-практиканта. Результати практики підводяться на підсумковій конференції. Диференційна оцінка з практики враховується на рівні з іншими оцінками, які характеризують успішність студента. Загальна оцінка навчальної та позакласної роботи студентів-практикантів виводиться на основі таких критеріїв: – знання шкільної програми; – оцінювання проведених уроків; – набуті методичні вміння та навички; – аналіз відвіданих уроків учителів-предметників і студентів-практикантів; – оцінювання роботи класним наставником (виховні та позакласні заходи, щоденник психолого-педагогічних спостережень); – індивідуальне завдання студента; – звіт студента практиканта про проходження виробничої навчально виховної педагогічної практики; – оцінювання психолого-педагогічної характеристики на учня; – підсумкова оцінка.
Вимоги до звіту студента про проходження виробничої навчально виховної педагогічної практики	У звіті студент у систематичному вигляді описує роботу, що особисто виконана. Студентський звіт не повинен бути дослівним переписуванням матеріалів без практичного застосування, а також цитуванням літературних джерел, він визначає основні види робіт, виконані під час практики та їх опис. Звіт завіряється керівником бази практики та керівником практики від ЗВО, складається за відповідною схемою. Аналіз звітних документів практиканта дозволяє методистам, керівникам практики зробити висновки про якість роботи, рівень підготовленості студента практиканта до майбутньої навчально-виховної роботи в школі, ставлення до обраної професії. За наявності переліченої звітності, а також на підставі особистої оцінки методистом виставляється загальна оцінка за педагогічну практику, яка заноситься до відомості та залікової книжки студента. Структура та зміст звіту виробничої навчально-виховної педагогічної практики 1. Титульна сторінка звіту. 2. Вступ, у якому коротко розкривається роль, місце та мета проведеної практики в системі професійної підготовки вчителя української мови та літератури (основні принципи та завдання організації практики, визначення професійних умінь і навичок, які повинні формуватися і вдосконалюватися під час практики). 3. Основна частина містить підрозділи з навчальної, виховної та науково

	дослідної роботи відповідно до конкретних завдань програми практики зі спеціальності і педагогіки. 4. Зразки плану-конспекту проведеного залікового уроку, плану- конспекту проведеного позакласного і виховного заходів. 5. Висновки: які знання, вміння та навички здобуті у процесі проходження практики, пропозиції щодо удосконалення організації практики. 6. Додатки: щоденник практиканта з розділами: «Індивідуальний план практики студента» з оцінками роботи, «Залікові роботи та виховні заходи» з оцінками, відгук керівника практики від бази практики, відгук керівника практики від кафедри.
Практичні заняття	Студент проводить уроки згідно з попередньо розробленим планом, який узгоджує з учителем. Студент-практикант здійснює письмовий аналіз проведених уроків і долучає його до звіту про проходження практики.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент, що не виконав програму практики і отримав незадовільний відгук на базі практики або незадовільну оцінку за роботу вчителем-практикантом, направляється на практику вдруге, в період канікул, або відраховується з навчального закладу. Документація має бути здана впродовж 7 днів після завершення практики.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль виконання студентом програми виробничої навчально-виховної педагогічної практики здійснює керівник-методист практики підрозділу, ураховуючи звіт учителя про результати діяльності студента-практиканта. Результати практики підводяться на підсумковій конференції. Диференційна оцінка з практики враховується на рівні з іншими оцінками, які характеризують успішність студента.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», та індивідуальним графіком, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-induvid.-grafik.pdf>. Форму письмового виконання роботи втілено на практичних, індивідуальних заняттях, під час написання контрольної, самостійної роботи чи виконання індивідуального завдання.

Академічна доброчесність. У «Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримувати принципу академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно, доброчесно. <https://cutt.ly/2wJeFdvU>
За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає «Комісія з питань етики та академічної доброчесності» при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі. <https://cutt.ly/5wJeN6TU>.

Відвідування занять. Урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozhenia-pro-osp-7-redaktsia.pdf>. У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання вхідного, поточного, підсумкового контролю.

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника». <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>
Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, UdeMy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

1. Босак С. Особистісно-орієнтоване навчання – у практиці. Українська мова і література в школі. 2003. №8. С. 37-41.
2. Будій Н. Психолого-педагогічна підтримка креативності учнів на уроках української мови у ході виконання творчих завдань. Освіта та розвиток обдарованої особистості. 2014. № 1. С. 46-49.
3. Варзацька Л., Кратасюк Л. Інтерактивні методи навчання: лінгводидактичні засади. Дивослово. 2004. №11. С.519-521.
4. Гайдасенко І. Формування комунікативної компетентності на уроках української мови і літератури. Педагогічні науки. 2011. Вип. 59. С. 80-84.
5. Глянєнко К. Вдосконалення мовленнєвих навичок на уроках української мови. Гуманітарний вісник Державного вищого навчального закладу "Переяслав Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди". Педагогіка. Психологія. Філософія. 2014. Вип. 33. С. 32-39. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/gvpdpu_2014_33_6
6. Голокоз Н. Використання тестових технологій на уроках української мови для підвищення якості навчальних досягнень учнів. Таврійський вісник освіти. 2013. № 2. С. 38- 41. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tvo_2013_2_10
7. Голуб Н. Стимулювання учнів 5-7 класів до гармонійного діалогу на уроках української мови. Наукові записки. Серія : Філологічна. 2012. Вип. 31. С. 125-128.
8. Горох Г. Дитячі поетичні тексти як основний дидактичний матеріал на уроках української мови. Педагогічна освіта: теорія і практика. 2014. Вип. 17. С. 141-147.
9. Горошкіна О. М. Сучасний урок української мови: від планування до проведення. Вивчаємо українську мову та літературу : науково-практичний журнал. Вип 5 (78). Харків : Основа, 2010. 111 с.
10. Гудима Н. Лексикографічна робота на уроках української мови з вивчення запозиченої лексики. Педагогічна освіта: теорія і практика. 2015. Вип. 18. С. 137-143.
11. Грещук Валентина. Методичні рекомендації до проведення уроків з української мови (Будова слова. Словотвір) для студентів Факультету філології спеціальностей “035 Філологія 035.01 Українська мова та література”, “014 Середня освіта 014.01 Українська мова та література”. Івано-Франківськ: НАІР, 2024. 88 с. <http://lib.pu.if.ua:8080/handle/123456789/19206>
12. Дзьоба В. Використання ІКТ на уроках української мови і літератури в контексті проекту ВІДКРИТИЙ СВІТ. Таврійський вісник освіти. 2016. № 4. С.103-108. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tvo_2016_4_22
13. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2004.
14. Діденко Т. Організація роботи з обдарованими учнями на уроках української мови і літератури. Рідна школа. 2014. № 10. С. 25-31.
15. Дмитрієва І. Збагачення словникового запасу учнів спеціальної школи на уроках української мови. Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. 2015. Вип. 10. С. 56-61.
16. Дороз В. Ф. Методика викладання української мови : навч. посібн. Київ : Центр навч. літри, 2008. 176 с.
17. Жульєва Л. Упровадження інноваційних, інтерактивних методів і форм навчання на уроках української мови та літератури. Педагогічні науки. 2011. Вип. 60. С. 356-362.
18. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Київ : Ленвіт, 2003. 261 с.
19. Кардаш Л. Лінгвістичні, психолого-педагогічні та лінгводидактичні засади розвитку зв'язного мовлення школярів на уроках української мови. Молодий вчений. 2017. № 5. С. 360-364.
20. Кілочок В. Використання ІКТ на уроках української мови й літератури та у виховній роботі класного керівника. Таврійський вісник освіти. 2016. № 4. С. 226-231. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tvo_2016_4_44
21. Коваль Г.П. Методика викладання української мови [Текст]: навч. посібник. Рек. МОН, 2-е вид. доопр. та доп. Тернопіль: Астон, 2008. 287 с.
22. Коваль Г.П. Методика викладання української мови. Рекомендації до виконання науково-дослідної тематики: навч.-метод. Посібник. Рек. МОН. Тернопіль: Богдан, 2010. 368 с.
23. Кожуховська Л. Самоаналіз уроку як ефективний засіб формування у студентівфілологів

- фахових умінь. Гуманітарний вісник ДВНЗ "Переяслав Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди". 2012. Вип. 27. С. 131-135.
24. Козир М. Аргументація як інтелектуально-комунікативна діяльність учнів 5-7 класів на уроках української мови. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Педагогіка і психологія. 2014. Вип. 41. С. 42-46. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdpu_pp_2014_41_10
25. Козлова Л. Використання інформаційно-комунікативних технологій як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів на уроках української мови і літератури. Таврійський вісник освіти. 2015. № 4. С. 139-145. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tvo_2015_4_27
26. Корнійко В. Гра як один із методів активного навчання на уроках української мови та літератури. Українська література в загальноосвітній школі. 2012. № 11. С. 32-34.
27. Котух Н. Інтелектуальні ігри на уроках української мови. Рідний край. 2017. № 1. С. 65-69. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Almpolt_2017_1_26
28. Криворученко С. Виховання учнів на уроках української мови та літератури засобами літературного краєзнавства. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія : Педагогічні науки. 2017. № 3. С. 224-230.
29. Кучеренко І. Дидактичні закономірності як засади проектування сучасного уроку української мови. Збірник наукових праць [Херсонського державного університету]. Педагогічні науки. 2013. Вип. 63. С. 132-138.
30. Лещенко Л. Особливості роботи з текстом на уроках української мови за компетентнісним підходом. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Педагогічні науки. 2016. № 1(1). С. 79-85. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvvnup_2016_1\(1\)_16](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvvnup_2016_1(1)_16)
31. Мандрик Н. До проблем сучасного уроку української мови. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. 2014. Вип. 8. С. 139-142.
32. Мартинюк А. М. Мовна освіта в умовах глобалізації: виклики та перспективи. Київ: Видавництво "Ін Юре", 2020. 240 с.
33. Методика навчання рідної мови в середніх навчальних закладах / ред. М. І. Пентиліук. Київ, 2000. С. 59-66. С. 150-154. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_016_2013_20_39
34. Нагрибельна І. Методика навчання лексики на уроках української мови. Молодий вчений. 2017. № 4. С. 402-405.
35. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навчально-методичний посібник / Кірик М. Ю., Данилова Л. І. Львів: Світ, 2019. 136 с.
36. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / za zag. red. Н. М. Бібік. Київ: Літера ЛТД, 2019. 208 с.
37. Омельчук С. Проблемно-пошукове навчання морфології української мови. Нова педагогічна думка. 2012. № 3. С. 83-87.
38. Омельчук С. Сучасна українська лінгводидактика: норми в термінології і мовна практика фахівців: монографія. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2019. 356 с.
39. Остапенко Н. М. Технологія сучасного уроку рідної мови : навч. посіб. / Наталя Миколаївна Остапенко, Тетяна Володимирівна Симоненко, Вікторія Миколаївна Руденко. Київ : Академія, 2011. 248 с.
40. Педагогічна практика в системі професійної підготовки вчителя української мови і літератури / ред. Г. І. Дідук. Тернопіль, 2007. 144 с.
41. Положення про організацію та проведення практики у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Введено в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 28 квітня 2023 р. № 246. URL : <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-ta-provedennia-praktyky-2023.pdf>
42. Правова Н. Значення аудіювання на уроках української мови під час усного практичного курсу. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки. 2012. № 24(2). С. 56-60. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2012_24\(2\)_10](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2012_24(2)_10)
43. Роїк О. Розвиток та збагачення словникового запасу школярів у процесі їх ознайомлення з поняттями синоніми та антоніми. Прикарпатський вісник НТШ. Серія Слово. 2014. № 2. С. 22-33.
44. Семенів Н. Особливості використання електронного підручника на уроках української мови. Проблеми сучасного підручника. 2016. Вип. 16. С. 384-392. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/psp_2016_16_36
45. Сірант Н. П. Методичні рекомендації до проходження педагогічної практики : навчально-методичний посібник. Львів, 2013. 116 с.
46. Соснова М. Особливості застосування мультимедії на уроках української мови. Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира

- Винниченка]. Сер. : Педагогічні науки. 2014. Вип. 132. С. 151-154. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2014_132_40
47. Сукмановська С. Інтерактивні технології навчання – засіб активізації пізнавальної діяльності учнів на уроках української мови під час вивчення лексикології. Рідне слово в етнокультурному вимірі. 2012. 2012. С. 478-481.
48. Тарабанова Я. Виховання національної свідомості учнів на уроках української мови засобами роботи над текстом. Таврійський вісник освіти. 2013. № 4. С. 185-191 URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tvo_2013_4_34
49. Токаренко О. Використання міжпредметних зв'язків на уроках української мови та літератури в загальноосвітньому навчальному закладі художньо-естетичного профілю. Естетика і етика педагогічної дії. 2015. Вип. 11. С. 72-81. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/eeepd_2015_11_9
50. Шубак Г. Використання організаційних форм навчальної діяльності учнів на уроках української мови у класах з малою наповненістю учнів. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/rsev_2012_2012_70

Грецук Валентина Василівна
кандидат філологічних наук, доцент

